

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie skazanego **M.Ł.**
w przedmiocie wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2024 r.
kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich wniesionej na korzyść skazanego
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze
z dnia 11 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 1498/22

- 1. uchyla rozstrzygnięcie z pkt II zaskarżonego wyroku i w tym zakresie na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

Jarosław Matras Zbigniew Puskarski Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze w dniu 11 kwietnia 2024 r. wydał wobec skazanego M.Ł. wyrok łączny w sprawie o sygn. akt II K 1498/22. W części wstępnej wyroku opisano 7 wyroków będących przedmiotem procedowania, w tym:

- w pkt 3. wyrok wydany przez Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze w dniu 17 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 241/22, skazujący M. Ł. za popełniony 11 stycznia 2022 r. czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności,

- w pkt 4. wyrok wydany przez Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze w dniu 4 października 2022 r., sygn. akt II K 447/22 skazujący M. Ł. za popełniony 10 listopada 2021 r. czyn z art. 62 ust. 1 u.p.n. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz za popełniony 6 września 2021 r. czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym skazanemu wymierzono karę łączną 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok łączny Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze zawiera szereg rozstrzygnięć, m.in. w pkt II części dyspozytywnej wyroku na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączono wyroki wymienione w pkt 3. i 4. części wstępnej i wymierzono skazanemu M. Ł. karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 19 kwietnia 2024 r.

Kasację od opisanego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w części dotyczącej pkt II, na korzyść skazanego M.Ł.. Zarzucił „rażące naruszenie prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 85 § 1 k.k., z uwagi na połączenie w pkt II zaskarżonego wyroku kary: 1 roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z 17 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 241/22 oraz kary łącznej 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z 4 października 2022 r., w sprawie II K 447/22 i orzeczenie w tym zakresie kary łącznej 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy wymieniona kara 1 roku pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z

17 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 241/22, w dacie wydania zaskarżonego wyroku łącznego nie istniała, bowiem prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z 1 października 2023 r., sygn. akt II Ko 1354/23, została zamieniona na karę 30 dni aresztu”.

Podnosząc ten zarzut, Autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku łącznego w zaskarżonej części i umorzenie postępowania w tym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, co dawało podstawę do uwzględnienia jej w całości w trybie art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

W skardze trafnie podniesiono, że rozstrzygnięcie zawarte w pkt II zaskarżonego wyroku łącznego zostało wydane z rażącym naruszeniem art. 85 § 1 k.k., który stanowi, że "jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa". Przepis ten stał na przeszkodzie połączeniu wyroków: Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze z dnia 17 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 241/22 i Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 4 października 2022 r., sygn. akt II K 447/22, bowiem – czego Sąd meriti z niejasnych powodów nie uwzględnił, chociaż 29 stycznia 2023 r. odroczył rozprawę „celem uzyskania postanowienia z Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze dot. kontrawencjonalizacji kary II K 241/22” (k. 86 akt sprawy II K 1498/22) i orzeczenie to otrzymał (k. 88-89) – Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze prawomocnym postanowieniem z dnia 1 października 2023 r., sygn. akt II Ko 1354/23 (II K 241/22), na podstawie art. 2a k.w. i art. 82 § 3 k.p.w. w zw. z art. 95a k.p.k. karę roku pozbawienia wolności orzeczoną wobec M. Ł. wyrokiem tego Sądu z dnia 17 sierpnia 2022 r., sygn. akt II K 241/22, zamienił na karę 30 dni aresztu oraz zaliczył na poczet tej kary okres pozbawienia skazanego wolności od dnia 11 stycznia 2022 r., od godz. 14.45 do dnia 13 stycznia 2022 r., godz. 13.05 oraz okres odbywania w tej sprawie kary od dnia 13 grudnia 2022 r., uznając, że kara 30 dni aresztu została wykonana w całości. W konsekwencji doszło do niedopuszczalnego połączenia dwóch wyroków (kar), z których jeden orzekał karę

pozbawienia wolności nieistniejącą w dacie wydania wyroku łącznego, co czyni zasadnym wniosek kasacji o uchylenie tego wyroku w zaskarżonej części. Zasadny jest także wniosek w przedmiocie orzeczenia następczego, postulujący umorzenie postępowania w tym zakresie. W kasacji do tego nie nawiązano, należy jednak zaznaczyć, że ustawa nie przewiduje możliwości połączenia kary pozbawienia wolności i kary aresztu, pomimo ich izolacyjnego charakteru nie sposób też przyjąć, że są to kary tego samego rodzaju (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 czerwca 2007 r., II KK 115/07; z dnia 15 kwietnia 2015 r., III KK 110/15).

W uzupełnieniu celowe będzie nawiązanie do twierdzenia kasacji, że „z uwagi na fakt, iż czyny objęte wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze wydanym w sprawie II K 447/22, opisanym w pkt 4 części wstępnej wyroku łącznego, zostały popełnione odpowiednio w dniach 6 września 2021 r. i 10 listopada 2021 r., a pierwszy chronologicznie wyrok Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim opisany w pkt 1 części wstępnej zaskarżonego wyroku został wydany w dniu 23 września 2021 r., nie jest możliwe połączenie ww. wyroku z pkt 4 z pozostałymi orzeczeniami opisanymi w części dyspozytywnej”. Wywód ten nie uwzględnia jednak konsekwencji wynikających z tego, że jeden z czynów, za który M. Ł. został skazany wyrokiem z pkt 4., tj. wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, sygn. akt II K 447/22, został popełniony 6 września 2021 r., tj. zanim zapadł w dniu 23 września 2021 r. pierwszy chronologicznie wyrok Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim opisany w pkt 1 części wstępnej zaskarżonego wyroku. W takim razie jest możliwe objęcie wyrokiem łącznym wymierzonej skazanemu za ten czyn kary 4 miesięcy pozbawienia wolności z karami orzeczonymi wyrokami wymienionym w pkt I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku łącznego. W świetle art. 91a k.k. nie stoi temu na przeszkodzie – jak to uznano w kasacji – odbycie przez skazanego tej kary w ramach kary łącznej 5 miesięcy pozbawienia wolności. Zatem Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze powinien rozważyć wszczęcie z urzędu postępowania w przedmiocie wydania wobec M. Ł. nowego wyroku łącznego, z uwzględnieniem skazania go za przestępstwo popełnione 6 września 2021 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego znajduje oparcie w art. 638 k.p.k.

Jarosław Matras Zbigniew Puskarski Eugeniusz Wildowicz

[WB]

[a.ł]